
 Reinier Broeks

 Waidmannsheil

The Macnab, voor echte jagers?

De Macnab is de ultieme uitdaging voor jagers: bemachtig een zalm, een koppeltje korhoenders en een hert op één dag. Valt er wat te winnen? Uh...ja, eeuwige roem!

'A salmon on the fly and a stag.' Een zalm vangen met een vlieg en een hert schieten; binnen 48 uur. Dat was de oorspronkelijke uitdaging die drie succesvolle, zich vervelende Londense veertigers zichzelf oplegden. De drie heren zijn personages uit het boek 'John Macnab' uit 1925 van John Buchan, Schots schrijver en politicus.

Het boek

Om aan de sleur van alledag te ontkomen, brachten de heren enige tijd door op een landgoed in Schotland. Het leek hen wel heel spannend om een zalm en een hert te stropen op nabij gelegen landgoederen. Om het nog interessanter en spannender te maken, stelden ze de landgoedeigenaren van tevoren van hun snode plannen per brief op de hoogte. Die konden dan hun boswachters en terreinbeheerders inseinen om het de 'stropers' onmogelijk te maken hun doel te bereiken. De brief werd ondertekend met John Macnab, hun gezamenlijke geuzennaam. Het boek heeft sindsdien vele jagers geïnspireerd om de uitdaging aan te gaan. Een aantal jaren geleden besloot The Field, 's werelds oudste landleven- en buitensporttijdschrift (1853), jaarlijks de Macnab Challenge te organiseren

Paneldiscussie

The Field organiseerde tijdens de CIA Game Fair 2015 (Harewood House) een discussie over de Macnab. Panelleden waren Niall Rowantree van West Highland Hunting, Peter Glenser, advocaat en sinds kort 'Macnabber' en Johnathan Young, hoofdredacteur van The Field en tevens gespreksleider. Glenser was bescheiden over zijn Macnab. Hij ving een ondermaatse zalm, schoot een verformfaaid koppeltje korhoenders en zijn hert, tjia, het was door het gewei nog net als hert herkenbaar. Maar wat was hij trots op het behalen van zijn Macnab; voor Glenser een 'once in a lifetime experience'. Rowantree haakte daar op in door de randvoorwaarden te beschrijven om succesvol te kunnen zijn. Young plaatste alles in een historisch perspectief en beschreef de laatste ontwikkelingen van de Macnab Challenge.

Macnab Challenge

De Macnab is de achterliggende decennia uitgegroeid tot een sportieve uitdaging voor jagers die eens wat anders willen. Omdat de oorspronkelijke combinatie van wild (hert, korhoen, zalm) eigenlijk alleen in Schotland voorkomt, is een aantal varianten ontwikkeld om jagers in bijvoorbeeld Zuid-Engeland (Southern Macnab), Argentinië (MacArgentinian) of Scandinavië (MacScandi) hun eigen plaatselijke Macnab te kunnen laten schieten.

De Macnab, wanneer en hoe

Volgens de reglementen is de periode waarin de uitdaging kan worden gerealiseerd van 12 augustus tot en met 10 november middernacht. Het advies van Niall Rowantree is om zo vroeg mogelijk te starten. 'Half augustus tot maximaal eind september. De dagen zijn dan een stuk langer dan in oktober, november. Er is dus meer tijd om je 'bag' te vullen. Begin met de zalm, die is het moeilijkste. Zeker wanneer je geen ervaren visser bent. Zodra de zalm binnen is, snel door naar het korhoen. Twee korhanen is prima. Er is soms nog wel discussie over dat het eigenlijk een haan en een hen zouden moeten zijn, maar twee van hetzelfde geslacht wordt inmiddels geaccepteerd.'

De Macnab, een zelftest

Rowantree vervolgt: 'Een Macnab vraagt om vaardigheden en kennis. Omgang met een vliegvishengel, een hagelgeweer en een kogelgeweer. Het vraagt om kennis van het wild en om beheersing van je zenuwen. Heb je de zalm en de korhoenders binnen en je weet dat je met het hert dat op 200 meter staat je je Macnab hebt, dan gebeurt het geregeld dat mensen niets meer

De 11 officiële The Field Macnabs:

- **Real Macnab** – een zalm en een hert, zoals uit het boek John Macnab
- **Classic Macnab** – een zalm, een koppeltje korhoenders en een hert
- **Southern Macnab** – een zeeforel, een koppeltje snippen en een reebok
- **Macmarsh** – een gans aan de kust, een snoek en een damhert (Schauffler)
- **Macnorfolk** – een baars (vliegvisser), een koppeltje patrijzen en een damhert (Schauffler)
- **Macscandi** – een eland, een auerhaan en een forel (vliegvisser)
- **Macvermin** – een imposante rat, een snoek en een koppeltje eksters
- **Macargentinian** – een Salminus (gouden dorado), 100 koppeltjes duiven en een wild zwijn. Dit is de Noord-Argentijnse Macnab.
- **Macafrikan** – Een koppeltje zandhoenders, een impala en een tijgervis
- **Maccharlie** – Te paard met honden op de vossenjacht, met de Harrier (hond, een soort Beagle) op de hazen en te paard met honden op hertenjacht
- **Corinthian Macnab** – te paard met de honden op jacht, het schieten van een koppeltje patrijzen in de middag en daarna een forel vangen met een vlieg

De Macnab de ultieme uitdaging voor jagers

kunnen vanwege de spanning. Ik heb goede schutters drie keer op hetzelfde hert zien schieten waarna het hert rustig afsprong.'

Party time

De Macnabber draagt zelf de kosten van zijn uitdaging. Of hij het georganiseerd met The Field doet of volledig op eigen titel, dat maakt niet uit. Hij zal zelf met de landgoedeigenaar tot overeenstemming moeten komen. Schrijft de Macnabber zich in bij The Field, houdt hij zich aan de regels en is hij succesvol, dan is er uiteraard eeuwige roem en krijgt hij van The Field zilveren manchetknopen. De eerste 25 succesvolle Macnabbers van dat jaar worden uitgenodigd voor een chique evenement bij een grote Champagne-importeur.

Royal MacNab in Lady Grey

Het dorpje Lady Grey, vlak boven Dordrecht in Zuid-Afrika, had eind jaren '90 veel last van veediefstallen. Om dat te stoppen, richtten ze een soort burgerwacht op die de boerenbedrijven moest beveiligen. Voor de financiering van de beveiliging werd de Lady Grey Royal MacNab Challenge bedacht. Zesentwintig jagers moeten binnen 12 uur - op een zaterdag in juni, van 06.00 tot 18.00 uur - een bergrietbok (kleine antilope), een grijsvleugel frankolijn (fazant) en een forel binnenbrengen. Het grootste gewei en de zwaarste forel bepalen wie de winnaar wordt. De dag wordt afgesloten met een Schotse avond; compleet met de East London Caledonian Pipers, een ode aan de haggis (een met havervlokken, uien en rest- en orgaanvlees gevulde schapenmaag) en een 'wee dram of whisky'.

Macnab en vrouwen

Dat vrouwen ook raad weten met de Macnab blijkt wel uit de Ladies Mac Nab Challenge die ieder jaar in Schotland in september wordt georganiseerd. Bij het ochtendgloren gaan de uitsluitend vrouwelijk jagers op pad om een zalm te vangen. Is dat gelukt, dan wordt zo snel mogelijk op zoek gegaan naar een hert (geweidrager) om bij succes daarna nog op zoek te gaan naar het koppeltje korhoenders. Maar volgens de organisatie van de Ladies Mac Nab Challenge is er meer. Vrouwen worden uitgedaagd om een sportprestatie op hoog niveau te leveren én er is veel aandacht voor het op een verantwoorde wijze omgaan met voedsel. De Lady Macnabbers staan op het kruispunt van ecologie, gastronomie, ethiek en plezier.

Macnab film

De Macnab spreekt al decennia tot de verbeelding. Dat blijkt wel uit de prachtige korte film Haste ye Back (Kom snel terug) van Tweed TV. Selena Barr van Tweed TV: 'De Macnab heeft een bijzondere aantrekkingskracht, zowel op mannen als op vrouwen. Alles wat er aan jager in je zit, moet er uit voor de Macnab. Op die ene dag moet alles kloppen. Al je kennis en ervaring moet je die dag van de ochtendschemering tot middernacht paraat hebben. Een goede voorbereiding en kennis van het gebied zijn essentieel!' Selena over de film: 'Het was geweldig om de film te maken omdat we geen detail over mochten slaan. Alles wat een Macnabber doet, moesten wij ook doen. Alleen wat vaker, want er zijn nogal wat takes nodig voordat een actie goed op film staat. Ik ben ongelooflijk trots op het resultaat omdat Macnabbers zich volledig in de film herkennen.'

MacDutch

Nederland kent nog geen Macnab traditie. Tijd om daar eens verandering in aan te brengen. Er is niet heel veel nodig om het te organiseren. Een register, een reglement, een jury, sponsors voor een prijs en uitgelezen combinaties van dieren, vissen en gevogelte die binnengebracht moeten worden in 24 uur in een bepaalde periode van het jaar. Een edelhert, twee fazanten en een snoek bijvoorbeeld. Dat zou een mooie combinatie zijn voor een MacVeluw. Of een reebok of wildzwijn, twee kolganzen en een roofblei voor een MacLimbo. De periode voor de uitdaging zou van half augustus tot eind januari kunnen zijn. Ideeën voor een Dutch Macnab zijn van harte welkom. Kijk op www.macnab.nl voor meer informatie. Mogelijk dat in 2016 al de aftrap gegeven kan worden voor de Nederlandse Macnab uitdaging!

 Lady Mac Nab Challenge
<http://ladiesmacnabchallenge.co.uk/>

Haste ye back - film
<https://youtu.be/Z888vycb5FE>

Macnab Challenge, The Field
<http://www.macnabchallenge.co.uk/>

MacDutch <http://macnab.nl/>

West Highland Hunting
<http://westhighland-hunting.co.uk/>